

G.008(x)

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a
4-----

bb 1. külföldi vendégművészek hazai operaszínpadokon,
koncertpódiumokon

i -ár/um bc kz

1980. január 2.

az új év első hónapjaiban számos külföldi zenekar és szólista - köztük több világhírű, hazánkban már jól ismert művész - vendégszerepel budapesti, illetve vidéki nagyvárosainkban. az operaház január 10-i és 12-i giselle-bemutatóján a balett két főszerepét a moszkvai bolsoj színház kitűnő művészei, nagyezsda pavlova és vjacseszlav gorgyjejev táncolják. a szófiai filharmónikus zenekar január 10. és 16. között nyíregyházán, debrecenben és miskolcon koncertezik, majd két előadást tart a fővárosban.

a német szövetségi köztársaságból érkezik a norddeutscher rádió zenekara; január 5-én és 6-án lép fel a zeneakadémia nagytermében. az erkel színházban január 11-én és 12-én a stuttgarti balettegyüttes mutatja be műsorát. ismét hazánkban vendégszerepel lamberto gardelli. az ernanit tanítja be az operaház társulatának, s az első négy előadást is ő vezényli. bemutató: január 24-én. ugyancsak az operaház színpadán lép fel február elején nicolai gedda is. a világhírű tenorista a lammermoori lucia és az anyegin egyik főszerepét énekli.

/folyt.köv./

07

bb 1. /külföldi....folyt./um

a közeljövőben két ndk-beli karmester is vendégszerepel budapesten. február végén heinz fricke, a berlini opera vezető karmestere a rádiózenekart vezényli, günther herbig pedig a magyar állami hangversenyzenekart dirigálja. a hangversenyzenekar február 24-i, székesfehérvári és 25-26-i, fővárosi fellépésén jan krenz lengyel karmester vezényel.

a kamarazene kedvelői is találkozhatnak külföldi művészekkel a koncerttermek év eleji programjában. januárban többek között az nszk-beli guarneri vonósnégyes és a brandis kvartett műsora hangzik el a zeneakadémián, február elején pedig a king, s singers angol énekegyüttes ad két koncertet. az amerikában élő, magyar származású zongoraművész, sebők györgy január végén pécs és gyula koncertpódiumán, majd a fővárosban lép fel. /mtl/

-. -

bb 2. kódexek mikrofilmen

1 mē/mm um dg kz

1980. január 2.

a jövőben fokozottabban szolgálják a tudományt és a közművelődést az egyházi gyűjtemények. mint a kulturális minisztériumban elmondották, az állami szervek és az egyházak együttes intézkedéseinek eredményeként már számbavették az egyházak tulajdonában lévő nemzeti értékek zömét, s gondoskodnak a muzeális értékű könyvek, kéziratok, műtárgyak védelméről is.

az országos széchenyi könyvtár laboratóriumában restaurálják az egyházak gyűjteményeiben lévő egyedi példányokat - mintegy 100 középkori kódexet már restauráltak - a legjelentősebb történeti értékű iratokról - a kódexekről, a mohács előtti oklevelekről, az egyházi anyakönyvekről pedig mikrofilmet készítenek. az akadémiai könyvtár az egyházi könyvtárak kéziratait veszi filmre. az esztergomi keresztény múzeum számára budapesten restaurátor műhelyt létesítettek, s hasonlókat rendeznek be az iparművészeti múzeumban a szerb egyház műtárgyainak restaurálására.

/folyt.köv./

- 2 -

07

bb 2. /kódexek ...folyt./um

a lehetőségekhez mérten javítják a gyűjtemények tárolási feltételeit, s számos eredmény született már e vonatkozásban is. megfelelő raktárba került például a magyar piarista levéltár és kéziratár állománya, állami támogatás révén, a magyarországi református egyház központi levéltárát raktárral, kutató szobával bővítették, a hajdudorogi katolikus püspöki levéltár pedig új helyiségbe költözött. a kalocsai szeminárium könyvtára mintegy 14 ezer kötetet tartalmazó gyűjteményét a városi tanács és a járási könyvtár segítségével helyezték el. folyamatban van az esztergomi főszékesegyházi kincstár felújítása és átrendezése, valamint a szentendrei szerb egyházművészeti múzeum restaurálása, átépítése.

elkészültek már a budapesti központi szeminárium - volt pálos könyvtár - helyreállításának tervei is. az evangélikus egyházközségekben lévő műtárgyak védelmét a nemrég létesített országos evangélikus múzeum támogatja.

központi nyilvántartás segíti a kutatók tájékoztatását. az egyházi gyűjtemények jegyzékét, a könyvek, kéziratok, műtárgyak leírását a nemzeti könyvtár, az országos levéltár, az országos múzeumok, az egyházak gyűjteményi központjai bocsátják majd a kutatók rendelkezésére. már nyomdában van a debreceni nagykönyvtár és nyomdakész a pannonhalmi bencés könyvtár kézirat-katalógusa. a veszprémi püspöki levéltár négy kötetben összesítette néhány nagyon fontos irategyűjtésének mutatóját.

az utóbbi időben többhelyütt nyitottak a közérdeklődésre számotartó egyházi kincsekből kiállítást. az iparművészeti múzeumban a magyarországi egyházak legszebb értékeit tárták a közönség elé. debrecenben felújították az egyház- és iskola-történeti, pápán megrendezték a dunántúli egyházkerületi kiállítást. a jövőben a bemutatók sora folytatódik. /mtl/

-. -

bb 3. fokozott szigor az ittas vezetőkkel szemben

1 gy/pá um dg kz

1980. január 2.

az utóbbi tíz esztendőben háromszor is vizsgálta a fővárosi főügyészség az alkoholizmus terjedésének megfékezését és káros következményeinek megelőzését szolgáló jogszabályok érvényesülését, de a téma sajnos továbbra is időszerű - alapítottta meg a fővárosi tanács jogi- és igazgatási bizottsága közelmúltban tartott ülésén.

/folyt.köv./

- 3 -

07

bb 3. /fokozott1.folyt./um

a szeszital fogyasztás romboló hatását nemcsak a munkából kiesett táppénzes napok gazdasági következményein, az évente felbontott tízezer - alkohol miatt megromlott - házasságon, vagy a szülők iszákossága miatt szenvedő gyerekek sorsán lehet mérni. a bűnözési statisztikák is jelzik, hogy az ittasság gyakran jóvátehetetlen lépésre kényszerít embereket. 1979 első felében például budapesten 2000 olyan embert ítéltek el jogerősen a bíróságok, akik ittasan vétettek törvényeink ellen. közülük 1134 gépkocsit vezetett. az ügyészek élnek az új btk fokozott szigorával, s csaknem valamennyi ittasan karambolozónál kezdeményezték a járművezetéstől való eltiltást.

tények figyelmeztetnek arra is, hogy a fiatalok jog-sértéseiben is mind nagyobb szerephez jut az alkohol: budapesten 1979. első hat hónapjában 110 fiatalot ítéltek el ittasan elkövetett büncselekmény miatt. a szabálysértési hatóságok több mint 2200 embert vontak felelősségre botrányos részegség miatt. százharminchat kereskedelmi dolgozót azért marasztaltak el, mert fiatalkorut, 158-at pedig azért, mert részeg embert szolgált ki szeszitalal.

nem új jogszabályok létrehozására, hanem a meglévők következetesebb végrehajtására van szükség - hangsúlyozta a bizottság. az alkoholizmus elleni küzdelemmel állami és társadalmi szervek sora foglalkozik, azonban - az ügyészségek tapasztalatai szerint - nem élnek kellően az alkoholisták gyógykezelésének kezdeményezésére biztosított jogokkal.

fokoznia kell ilyen irányú munkáját a vöröskeresztnek és a népfront sokezres aktivista hálózatának. ugyanígy, többet tehetnének a dolgozók jobb utra térítéséért a munkahelyek is. javasolták: a szeszital beteges rabjainak eredményesebb felkutatásába, megfelelő gyógykezelésre irányításukba vonják be az önkéntes rendőröket is. ugyancsak további erőfeszítéseket kell tenni azért, hogy a gyógykezelésre kötelezettek közül egy se játszhassa ki a határozatot. /mti/

17
-.-

- 4 -

bb 4. téli tanfolyamokon ismertetik a kistermelők szakmai tennivalóit

i jf/mi um sl k

1980. január 2.

változatos témakörökben szerezhettek újabb ismereteket a városokban, falvakban januártól márciusig megrendezésre kerülő téli mezőgazdasági tanfolyamok hallgatói. megyénként több száz alkalommal a tit felkérésére tanárok, a mezőgazdasági nagyüzemek, valamint az élelmiszeripari vállalatok szakemberei tartanak előadásokat. a hazafias népfront keretében működő kertbarát társaságok szintén gazdag programot állítottak össze tagjaiknak és az érdeklődőknek.

a téli tanfolyamok egyik témája az adott táj termelési szakosítása. a rendezők igyekeznek a tájegységhez illő növénytermesztési és állattenyésztési specializáció szakmai tennivalóit minél szélesebb körben megismertetni a kistermelőkkel. nemcsak az előadások szolgálják ezt a célt. a gabona tröszt például takarmányozási szaktanácsadó füzetet ad közre, az állatforgalmi és husipari vállalatok pedig közzéteszik a háztáji termelés szerződéses feltételeit. az otp szakemberei a tanfolyamokon ismertetik a kistermelőkkel a hitelfeltételeket, valamint a hitelezés rendjét, módját.

új vonása a tanfolyamoknak, hogy gyakorlati bemutatókra is sor kerül. számos helyen a legjobb háztáji gazdálkodók szemléltetik majd eredményeiket és egyúttal szakmai utbaigazítást adnak.

a téli programok anyagában szerepel az 1980-ban életbe lépő szabályozó rendszer ismertetése. mindenképp azokat a jogszabályokat veszik sorra, amelyek közvetlenül érintik a kistermelőket. ezzel kapcsolatban egyebek között feltárják majd azokat a lehetőségeket, amelyek hosszú távu értékesítésre adnak lehetőséget a kistermelőknek. /mti/

-.-

bb 5. újabb régészeti adatok tata multjáról

ber/um ká kz

1980. január 2.

tata történetéhez szolgáltatott fontos adatokat azok az értékes leletek, amelyek 1979-ben kerültek elő a tata-csákvári közötti út építésénél. sikerült egy 80 sírból álló temetőt feltárni, amelyet a benne talált leletek szerint a XI. századtól használtak, s amelyben több rétegben egymás fölé temetkeztek.

/folyt.köv./

- 5 -

17

bb 5. /ujabb régészeti...folyt./um

a legelső rétegben fakoporsókat találtak, míg a későbbi sírok kőfalú, nagy méretű vöröskő lapokkal fedett sírépítmények. a sírokból fülbevalók, s-végű hajkarikák, árpád-kori pénzek - obulusok - kerültek elő. ritkaság a szétnyitható ereklyetartó kereszt, s ugyancsak ritkaságnak számít az a festett fatábla, amelyet egy halott mellén találtak.

a temetőt feltehetően a xv. századig, a török háborúk kezdetéig használták. erre utal, hogy sietve ásott, olyan méretű homlokfalú gabonavermekre bukkantak, amelyekbe 5-6 mázsa gabona is belefért. a régészek úgy vélik, hogy azokban rejtette el a lakosság a törökök elől az élelmet. /mti/

--

bb 6. helyreállítják sopron egyik legrégebbi műemléképületét

mzs/um st kz

1980 január 2.

megkezdtek sopron egyik legrégebbi épületének műemléki helyreállítását. a mai templom utca 12/a. számú ház a xiv. század elején épült gótikus stílusban. a műemléki feltárás során megtalálták kőből faragott 12 részes díszes ülőfülkéjét, amely teljesen betölti a kapualjat. az emeleten az 1767-es rokokó újjáépítés nyomaira is rábukkantak. a zárt erkély valószínűleg alól gazdag xviii. századi falfestés került elő, amely vidám jeleneteket, táncoló, éneklő figurákat ábrázol.

a helyreállítás során bemutatják a feltárt műemléki épületrészeket, s lakásokat alakítanak ki az egykori evangélikus paplakban. /mti/

--

bb 8. patyolat-busz zalában

tóa/um ká kz

1980. január 2.

a zala megyei patyolat 1980-tól autóbusz forgalomba állításával bővítik szolgáltatásait. a patyolat-busz naponta 4-5 községet keres fel, s menetrend szerint egy-egy órát tölt egy helységben. felveszi, majd egy hét múlva visszaszállítja a tiszta ruhát. a patyolat járással 47 községben oldják meg a háziasszonyok mosási gondjait. /mti/

--

- 6 -

bb 7. rendhagyó irodalmi óra a falusi könyvtárakban

ráb/um ká kz

1980. január 2.

a nemzetiségi nyelv ápolására figyelemre méltó sorozatot kezdeményezett a József Attila Komárom megyei könyvtár. a német ajkú községek könyvtárában irodalmi órákat tartanak az általános iskolások és a szülők részére. a rendhagyó irodalmi órákat - amelyeken kizárólag német nyelvű a társalgás - felhasználják arra is, hogy bemutassák a Komárom megyei német nemzetiségi településeket, a német nyelvű könyveket. eddig a tarjáni, a leányvári és a kesztölczi falusi könyvtárakban rendezték meg a népszerű irodalmi órákat.

a Komárom megyei könyvtár más módon is gondoskodik a nyelv-ápoló, nyelvművelő munka erősítéséről. ndk-beli írók, népművészek közreműködésével előadásokat rendez és az ndk budapesti kulturális tájékoztató központjával közösen továbbképzést szervez a nemzetiségi iskolák tanítói részére. /mti/

--

- 7 -

bb 9. négyezeregyszáz új pedagógus 1980-ban

i dg/tr um dg kz

1980. január 2.

több mint 4100 nevelő végez 1980-ban a pedagógusképző felsőoktatási intézmények nappali tagozatán. ez a szám - a társadalmi ösztöndíjasok és a külföldi hallgatók nélkül - az 1979 évivel nagyjából azonos, az 1978-ast azonban mintegy 300-zal haladja meg.

a munkahelyek tájékoztatására közzétett oktatási minisztériumi „előzetesből”, kitűnik, hogy a legnépesebbek a tanárképző főiskolák, ahol 1250 hallgató fejezi be tanulmányait, a tanítóképző főiskolák pedig 1100 szakembert bocsátanak ki. lényegesen enyhül 1980-ban az óvodák munkaerőgondja is; a felsőfoku intézetekben több mint félezer, a szakközépiskolákban pedig több mint másfélezer óvónő kap oklevelet.

a tanárképző főiskolák közül a legtöbben - 288-an - a pécsi intézményben fejezik be tanulmányaikat, s alig valamivel kevesebben tanulnak a szegedi, valamint a nyiregyházi főiskola utolsó évfolyamán. általában a magyar-orosz, illetve a matematika-fizika szak a legnépesebb, itt külön-külön több mint 100-an diplomáznak majd, az orosz-történelem szakon 88-an, a matematika-kémia szakon 89-en végeznek, és népes szak még a biológia-földrajz, a földrajz-testnevelés, a biológia-testnevelés és a magyar-ének-zene is.

a budapesti, a debreceni és a szegedi tudományegyetemen több mint 750 középiskolai tanár fejezi be tanulmányait. a legtöbben - 117-en - a matematika-fizika, 59-en a biológia-kémia, 37-en a magyar-orosz, 33-an a kémia-fizika és 27-en a magyar-történelem szakon végeznek. érdekességnek számít, hogy az eötvös loránd tudományegyetemen egy-egy hallgató angol-arab, francia-kinai, magyar-tibeti, és magyar-történelem-ógörög szakpárosításban szerez diplomát. a három bölcsészettudományi kar 466 középiskolai tanárt bocsát ki, a legnépesebb a budapesti bölcsészkar, itt 230 utolsó éves tanárjelölt tanul.

a testnevelési főiskolán 86, a képzőművészeti főiskolán pedig 25 középiskolai tanár végez 1980-ban, a liszt ferenc zeneművészeti főiskolát 23 középiskolai énektanár, illetve karvezető, a főiskola kihelyezett budapesti, debreceni, győri, miskolci, pécsi és szegedi tanárképző intézetét pedig 170 zene-énektanár hagyja majd el. a műszaki főiskolák 65 műszaki tanárt, a gödöllői agrártudományi egyetem tanárképző intézete hét mezőgazdasági mérnököt és 20 mezőgazdasági műszaki tanárt bocsát utjára, a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen pedig 34 közgazdász tanár végez. /mti/

- 8 -

7.30/um

830/07

bb 10. számla és teljesítmény, jog- és kötelezettség - a fővárosi népi ellenőrök terve 1980-ra

i az/gg um dg kz

1980. január 2.

a lakóházak, intézmények felújításánál végzett munka és a számlázott költségek összhangját, a művezetők jogait, s a rájuk háruló kötelezettségeket, felelősséget, a munkaerő hatékonyabb foglalkoztatására tett vállalati intézkedéseket vizsgálja egyebek között a fővárosi népi ellenőrzési bizottság 1980-ban.

a fővárosi tanács évente több százmillió forintot fordít a lakóházak és intézmények felújítására. az általános tapasztalat, hogy a kivitelezési munkák költsége többnyire túllépi az előirányzott összeget. gyakorta gondot okoz hogy nehezen sikerül kivitelezőt találni, főként az egészségügyi és kulturális intézmények felújítására. s ha akad vállalkozó, elkészül a munka, a megrendelő feje fő nemegyszer: kétséges, hogy az építő által leszámított költség valóban megfelel-e a teljesítmények, a munka értékének. a baj az, hogy aki fizet, nincs fölkészülve arra, hogy ellenőrizze ezt. a népi ellenőrök 1980 első felében utánajárnak a kérdésnek, s fölmérik, hogy a megrendelt munkák teljesítése, az árak, a vállalkozási díjak fölszámítása összhangban van-e a szerződéses kötelezettségekkel, megállapodásokkal.

a termelés közvetlen irányító, a művezetők helyzetének javítását 1973-ban kormányrendelet írta elő. hogy volt-e ennek foghatja, azt már korábban is vizsgálták a népi ellenőrök, megállapításaik nem tükröztek túlságosan biztató helyzetképet: fény derült arra, hogy számos vállalatnál és szövetkezetnél nincsenek arányban a művezetők jogai kötelezettségükkel, felelősségükkel, hatáskörük korlátozottsága akadályozza őket abban, hogy a rájuk bízott dolgozók tényleges irányítói legyenek. a vállalat egészére vonatkozó információk meglehetősen hiányosak, anyagi-erkölcsi megbecsülésük sem megfelelő. s a kérdés másik oldala: sok művezetőnek nem kielégítő sem a szakmai, sem a politikai fölkészültsége. a népi ellenőrök a diagnózist követően több javaslatot tettek a hibák kijavítására. hasznosultak -e ezek a javaslatok, erre ad választ majd az 1980-as vizsgálat.

/folyt.köv./

- 9 -

7.40/um

835/07

bb 10. /számla ...folyt./um

ugyancsak ismételt vizsgálat során mérlegelik, hogy a munkaerőgazdálkodást szabályozó központi és tanácsi intézkedések hoztak-e pozitív változást, s hogy a vállalatok igyekeztek-e öntevékenyen megoldani - ahol szükséges volt - munkásaik szervezett átcsoportosítását. annál is inkább indokolt ez a vizsgálat, mert a fővárosban tovább csökken a foglalkoztatottak száma, ami elodázhatalanná teszi a rendelkezésre álló munkaerő ésszerűbb és hatékonyabb foglalkoztatását.

folyamatosan figyelemmel kísérik a fővárosi népi ellenőrök a lakosság áruellátását, értékelik, hogy az árukinálat alkalmazkodik-e a kereslet változásaihoz. bekapcsolódnak számos, a kőb által kezdeményezett vizsgálatba is, melyek témái az energia-gazdálkodás egyes kérdéseit, az általános iskolások oktatási feltételeinek alakulását, s a tömegétkeztetést ölelik föl. /mti/

--

bb 11. a helyi lehetőségek jobb kihasználására ösztönöz az új állami támogatási rendszer

i jf/gg um sl kz

1980. január 2.

a mezőgazdasági gépberuházások állami támogatási rendszerre, rendje 1980-ban alapvetően nem változik meg, a központi hozzájárulás mértéke azonban összességében mintegy ötödével csökken. ennél fogva a gépberuházások tervezése, továbbá a géppark felhasználása a gazdaságtól a jövőben nagyobb körültekintést kíván.

az állami hozzájárulás csökkenésének egy részét a termelők viszonylag „egyszerű úton”, ellensúlyozhatják - a termények felvásárlási árának emelkedéséből - az ezen felül mutatkozó különbség áthidalása azonban minden egyes üzemtől alapos elemző munkát kíván. mindenekelőtt számításba kell venniök a helyi lehetőségeket; azt, hogy miképpen lehetne még gazdaságosabban kihasználni, üzemeltetni a meglévő gépparkot. a rendelkezésre álló gépek ismételt számbavétele, továbbá a még fellelhető munkaszervezési hiányosságok felszámolása hozzásegítheti a termelőket ahhoz, hogy a fontosabb új gépek megvásárlására összpontosíthassák anyagi erőiket.

/folyt.köv./

- 10 -

7.45/um

840
7

bb 11. /a helyi lehetőségek...folyt./um

sok mulik majd a géptípusoknak az eddiginél következetesebb kiválasztásán is. a gazdaságoknak határozottabban kell törekedniök az egységes összetételű és így könnyebben karbantartható, kezelhető gépállomány kialakítására. ez feltételezi azt is, hogy a termelők bizonyos mértékű termelési szerkezetváltást hajtanak végre, ami végső soron nagyobb jövedelmet biztosít, s ebből kiegészíthetik a gépberuházások alapjait.

az új szabályozás nem hoz változást a mezőgazdaság egyik legjelentősebb gépének, a traktornak ártámogatásában: a támogatás mértéke 1980-ban is 20 százalék. ez lehetőséget ad a vontatópark fokozatos növelésére, ami egyben megteremti az egyéb mezőgazdasági gépek kedvezőbb kihasználásának feltételeit is.

a pm-mém együttes rendelete szerint - amely a mezőgazdasági gépberuházások állami támogatási rendszerét tartalmazza - számos növénytermesztési, kertészeti ágazat, ha csökkentett mértékben is, de további erőteljes központi hozzájárulást élvez. mindenekelőtt azok az ágazatok, amelyeknek műszaki költségei amúgy is magasak, és amelyeknek árujára a bel- és külkereskedelemben nagy szükség van. negyven százalékos támogatással csökkentett áron juthatnak hozzá az üzemek a burgonya-, cukorrépa-, dohány-, komló-, zöldség- és gyümölcs szaporítóanyag-termelés speciális vető- és ültetőgépeihez, betakarítógépeihez és az ugynevezett adapterekhez, továbbá a terményosztályozó és manipuláló berendezésekhez. ilyen mértékű támogatás jár a szálas- és a tömegtakarmány betakarító gépek, a szalma- és a kukoricaszár-tápanyag feltáró gépek és berendezések, valamint a silómarók és a fejőgépek után. az egyéb mezőgazdasági gépeket 15 százalékos ártámogatással vásárolhatják meg 1980-ban a gazdaságok. /mti/

--

bb.12. halálos balesetek

mv/p hgy

1980. január 2.

ujév napján és az azt megelőző két napon az ország területén összesen 73 sérüléssel közúti közlekedési baleset történt. a balesetek közül 4 halálos, 35 súlyos és 34 könnyű sérüléssel volt.

/folyt köv./
9.50/p

-11-

10 30
7

bb.12./halálos....folyt/p

pest megyében halásztelek külterületén antal jános 29 éves máv dolgozó budapesti lakos személygépkocsijával áttért az uttest másik oldalára és ott összeütközött egy vele szemben közlekedő autóbusszal. antal és felesége antal jánosné 28 éves tolmács valamint 4 éves zsolt nevű gyermekük a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint antal a személygépkocsit nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette. a rendőrség az ügyben folytatja a vizsgálatot.

zala megyében letenye külterületén cvek istván 41 éves gépkocsivezető jugoszláv állampolgár knegineci lakos az általa vezetett autóbusszal elütötte az uttest szélén fekvő tokorsai józsef 27 éves gépész budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

budapesten a xxii. kerület, nagytétényi ut 256 szám előtt gébert lászló 24 éves autószerelő, budapesti lakos nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját, megcsuszott és az utmenti árokba borult. gébert lászló a helyszínen meghalt, utasát, nagy ilona 20 éves pénzfelvevő budapesti lakost súlyos sérüléssel szállították a mentők kórházba.

x x x

dunaujvárosban a dunai vasmű területén garamszegi zoltán 22 éves targoncavezető pusztaszabolcsi lakos munkavégzés közben a targoncával a raktár rampájáról lezuhant, és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek vizsgálatát a rendőrség szakértő bevonásával folytatja./mti/

--

9.55/p

-12-

1031/87

bb.13. az ország valamennyi főutvonala járható -továbbra is sokhelyütt jegesedés

i ár/mv/p hgy

1980. január 2.

szerda hajnalra éjjel-nappali munkával sikerült az ország valamennyi főközlekedési útját járhatóvá tenni. az új év első napján a keleti országrészekben - a 4-es, 42-es és 47-es úton - még méteres hóakadályok bénították meg a közlekedést, ám estére mérséklődött a szél, megszűntek a hófúvások, így a munkagépekkel a főutak mindkét nyomsávját megtisztíthatták.

az alsóbbrendű utak egy részét azonban még vastag hólepel borítja. békés megye mezőkovácsházi járásában valamennyi négy számjegyű út járhatatlan, s több utszakasz megtisztításra vár hajdu-bihar, illetve pest megyében is. egy nyomsávján haladhat a forgalom szabolcs-szatmár megye alsóbbrendű útjain, borsod megyében a sárospatak és sátoraljaujhely környéki utak némelyikén, valamint pest megyében a ceglédi, monori és váci járás több összekötő útján. a hóakadályok elhárításán továbbra is 520 munkagép dolgozik országszerte.

az időjárási előrejelzések szerint szerdán további hóesésekre nem kell számítani, s a szél is csak közepes erősségű marad. a hőmérséklet azonban sokhelyütt fagypont alatt van, így az ország nagy részén jeges, sáros utfelület intí óvatosságra a gépkocsivezetőket. különösen a 4-es, 42-es, 47-es és helyenként a 6-os főutvonal, valamint a hegyvidéki alsóbbrendű utak sárosak./mti/

--

bb.14. programozható vasalógépsorok a zalaegerszegi ruhagyárban

tóa/ká/zsu hgy

1980. január 2.

egyszerre több műveletet végző, a hazai textilruházati iparban újdonságnak számító vasalógépsorokat helyeztek üzembe az év első munkanapján a zalaegerszegi ruhagyár központi befejező üzemében. egy-egy automata programozással működő gépsoron 3 ember egy műszak alatt 400 zakó vasalásával készül el. az eddig használt, jóval kisebb teljesítményű vasalógépet kétszer ennyi ember szolgált ki. az új gépek nemcsak termelékenyebbek a régieknél, de minőségileg is jobb munkát végeznek./mti/

--

11.20/zsu

-13-

124/87

bb.15. elhunyt tamkó sirató károly

mi/zsu hgy

1980. január 2.

tamkó sirató károly, józsef attila díjas író, költő életének 75. évében súlyos betegség következtében január 1-én elhunyt. temetéséről később intézkednek.

magyar írók szövetsége
a magyar népköztársaság művészeti alapja

/mti/

--

bb.16, cementkötésű forgácslap exportra

szel/ká/zsu hgy

1980. január 2.

önálló exportjogot kapott az új esztendőben a nyugat-magyarországi fapádasági kombinát, amely a fa ültetésétől korszerű feldolgozásáig minden műveletet ellát. a felhatalmazás elsősorban a népszerű jól értékesíthető cementkötésű forgácslapra és a belőle készülő szerkezetek külföldi forgalmazására vonatkozik.

a kombinát az idén beruházás nélkül fokozza a lamiált és a cementkötésű forgácslap gyártását, exportját. új vásárlója a szovjetunió.

megkezdte működését a kombinát negyedik gyáregysége, az épületszerelő részleg is./mti/

--

bb.17. új gyermek- és nőgyógyászati szakrendelés szekszárdon

blb/ká/zsu hgy

1980. január 2.

új gyermek és nőgyógyászati szakrendelés indult szekszárdon, a tolna megyei kórház rendelőintézetében - jelentették be a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén, amelyen a népesedéspolitikai feladatok végrehajtásáról tárgyaltak. tolna megyében a csecsemőhalálozás aránya az országos átlagnál kedvezőtlenebb. sok a koraszülött.

/folyt.köv./

11.25/zu

-14-

12.10.77

bb.17./új gyermek folyt./zsu

ennek megelőzésére család- és nővédelmi tanácsadó hálózatot építet-

tek ki. jelenleg szekszárdon, dombóváron és pakson működik főfoglalkozású szakorvos által vezetett tanácsadó, míg bonyhádon és pincehelyen három-három órás szakorvosi tanácsadás. bevezették a központi terhesgondozást, amelynek keretében a terhesek teljes egészségügyi ellátásáról gondoskodnak. a mostani tervidőszakban intézkedtek a tanácsadás tárgyi feltételeinek megteremtésére is. a községekben az új orvosi rendelőkhöz tanácsadó helyiségek kapcsolódnak.

a testület határozatot hozott az alapszintű terhes- és csecsemőgondozás színvonalának további javítására. szükségesnek tartják a megyei kórházban új gyermekosztály felépítését./mti/

--

vbb.18. csapolják a balatont - kikötői vontatók indultak el a sión

káp/ká/zsu hgy

1980. január 2.

csapolják a balatont. a becslések szerint jelenleg mintegy 24 millió köbméter a felesleges víz a tóban, ezért megnyitották a zsilipeket, hogy leeresszék a többletet és helyet csináljanak a téli csapadéknak. a vízeresztést arra is felhasználják, hogy uszályokat indítsanak a sió csatornán át a dunába. a balatonfüredi hajógyárban szíria részére készült két kikötői vontatót az új év első munkanapján indították el. ezekben a napokban uszik le a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat részére épített két tolnahajó továbbá egy kijavított kotróhajó és két kikötői ponton is./mti/

--

bb.19. a mahart

mo/zsu hgy

1980. január 2.

balatoni hajózási üzemigazgatósága közli, hogy személyhajó és kompjáratait szerdán közlekedtette utoljára./mti/

--

11.40/zsu

-15-

12.10.77

bb.20. megkezdődött a népszámlálás

i sl/mi/p hgy

1980. január 2.

negyvennégyezer számlálóbiztos szerdán megkezdte munkáját, hogy valamennyi háztartást felkeresve összeírja a lakosság, valamennyi lakás és magánüdülő adatait. hazánkban a fel-szabadulás óta a 4. alkalommal tartanak általános népszámlálást, amely képet ad a lakosság összetételéről, iskolai végzettségéről, szakmai megoszlásáról, lakásviszonyairól, szociális helyzetéről és sok egyébéről, ami a távlati tervezéshez is jó alapokat nyújt. a statisztika pontos adatokat szolgáltat például arról, hogy mennyi a csecsemő, az óvodás és iskoláskorú gyermek, vagyis milyen mértékben kell fejleszteni a gyermekintézmények hálózatát, a szakképzettségből következően lehet az egyes szakmák munkaerő tartalékaira, a szakmunkásképzés továbbfejlesztésének irányaira, felmérhető, hogy a következő években hogyan alakul a nyugdíjasok száma, a szolgáltató kisipar körülbelül hány olyan nyugdíjasra számíthat, aki nyugdíja mellett különböző szakmákban tovább akar dolgozni. a lakásadatokból fel lehet mérni a várható lakásigényeket, a korszerűsítés szükségességét és ennek alapján irányítani lehet az építőanyag termelést, ki lehet dolgozni a kommunális hálózat fejlesztésének terveit stb.

mindenütt a január 1-i 0 órai helyzetet veszik alapul. tehát összeírnak mindenkit, aki 1979. december 31-én 24 órakor életben volt, így azt is, aki január 1-én vagy ezt követően meghalt. de nem írják össze azokat, akik január 1-én 0 órát követően születtek. mindenkit összeírnak, aki január 1-én 0 órakor akár állandó, akár ideiglenes bejelentővel a lakásban lakott vagy akár bejelentés nélkül huzamosabb ideje ugyan-csak ott lakik, függetlenül attól, hogy az összeírás eszmei időpontjában a lakásban tartózkodott-e vagy sem. lesznek tehát olyanok, akiket állandó és ideiglenes lakóhelyükön is összeírnak, ez azonban nem jelenti azt, hogy az összesített statisztikában ugyanaz a személy kétszer is szerepel, mert ilyen esetekben mindkét helyen ellenőrző lapot állítanak ki és ezeket egyeztetik.

az összeíró-biztosok valamennyi háztartást felkeresik, ennek időpontjáról előre értesítik a lakókat. ha valamelyik családtagot nem találják otthon, értesítést hagynak arról, hogy mikor jönnek újra, de célszerű, ha az általában távollévő lakók tudatják a számláló-biztossal, hogy mikor találják őket otthon.

/folyt köv./

12.20/p

-16-

12.20/p

bb.20./megkezdődött.....1.folyt/p

természetesen nem szükséges a család valamennyi tagjának otthon lenni az összeíráskor, fontos azonban, hogy a családnak az a tagja, aki az adatokat bemondja, erre alaposan készüljön fel, hogy ismertetni tudja a háztartás valamennyi lakójának adatait, beleértve az iskolai végzettséget és a személyi igazolványba beragasztott személyi számokat is. célszerű ezért a legfontosabb adatokat előre feljegyezni. a számlálóbiztos a lakásösszeíró iven veszi számba a lakásban lévő háztartások és azok tagjainak a számát és a lakás adatait. összeírják a gazdasági, ideiglenes, mozgó- és egyéb létesítmények lakóhelyiségeit is. felméri a lakások helyiségeinek alapterületét és felszereltségét, tehát, hogy milyen a víz- és gázellátás, milyen a fűtés, a közműellátás. nemcsak a szobákat, hanem a fél-szobákat és a különböző mellékhelyiségeket is számbave-szik. valamennyi személytől megkérdezik, hogy rendelkeznek-e üdülővel vagy üdülőtelekkel, akiknek van ilyen, azokról az adatokat felveszik. ezzel az eljárással kiküszöbölhető, hogy az üdülőket tényleges helyükön össze kelljen írni.

a népszámlálás hivatalosan január 15-ig tart, a munkával azonban előbb szeretnének végezni, hogy a számlálóbiztosok - akiknek nagy része pedagógus - mielőbb visszatérhessenek szakmai munkájukhoz. ezért kéri a lakosságot, hogy a jelzett időpontokban minden háztartásban tartózkodjék otthon valaki, a látogatásokat lehetőleg ne kelljen megismételni./mti/

bb.21. az idei első szántóföldi műszak a mecsek vidékén

igó/p ká hgy

1980. január 2.

a mecsek vidékén az új év első munkanapja egyben az első szántóföldi műszak is volt 1980-ban. az időjárás - a verőfényes, nem különösebben hideg idő - ugyanis lehetővé tette a járművek, munkagépek mozgását a határban. a szövetkezeti majorokból vontatók szállították a felgyülemlett istállótrágyát a földekre. a mecseki és a zselici hegyvidéken a mélyszántás befejezésén dolgoztak a traktorosok, az ősz folyamán ugyanis a gyakori esőzések miatt nem tudtak biztonságosan szántani a fejtős, csuszós táblákon. a talaj felszine most annyira megfagyott, hogy elbírja a nehéz gépeket. a mecsekalján az őszibarackfákat, a villányi borvidéken pedig a szőlőtőkét metszették. a korai munka lehetővé teszi, hogy a vegetáció megindulásáig befejezzék a metszést akkor is, ha a tél második felében kedvezőtlenül alakul az időjárás. a mecsek-duna-dráva háromszögben, a nagy hagyományú primőrtermő körzetben, megkezdtek a korai zöltség magjainak vetését a fóliás kertészetek dolgozói. az idén -előreláthatóan- csaknem félmillió négyzetméternyi fólia alatt hajtatnak különféle primőröket./mti/

12.30/p

-17-

bb.20. megkezdődött a népszámlálás

i sl/mi/p hgy

1980. január 2.

negyvennégyezer számlálóbiztos szerdán megkezdte munkáját, hogy valamennyi háztartást felkeresve összeírja a lakosság, valamennyi lakás és magánüdülő adatait. hazánkban a fel szabadulás óta a 4. alkalommal tartanak általános népszámlálást, amely képet ad a lakosság összetételéről, iskolai végzettségéről, szakmai megoszlásáról, lakásviszonyairól, szociális helyzetéről és sok egyébről, ami a távlati tervezéshez is jó alapokat nyújt. a statisztika pontos adatokat szolgáltat például arról, hogy mennyi a csecsemő, az óvodás és iskoláskorú gyermek, vagyis milyen mértékben kell fejleszteni a gyermekintézmények hálózatát, a szakképzettségéből következően lehet az egyes szakmák munkaerő tartalékaira, a szakmunkásképzés továbbfejlesztésének irányaira, felmérhető, hogy a következő években hogyan alakul a nyugdíjasok száma, a szolgáltató kisipar körülbelül hány olyan nyugdíjasra számíthat, aki nyugdíja mellett különböző szakmákban tovább akar dolgozni. a lakásadatokból fel lehet mérni a várható lakásigényeket, a korszerűsítés szükségességét és ennek alapján irányítani lehet az építőanyag termelést, ki lehet dolgozni a kommunális hálózat fejlesztésének terveit stb.

mindenütt a január 1-i 0 órai helyzetet veszik alapul. tehát összeírják mindenkit, aki 1979. december 31-én 24 órákor életben volt, így azt is, aki január 1-én vagy ezt követően meghalt. de nem írják össze azokat, akik január 1-én 0 órát követően születtek. mindenkit összeírják, aki január 1-én 0 órákor akár állandó, akár ideiglenes bejelentővel a lakásban lakott vagy akár bejelentés nélkül huzamosabb ideje ugyan csak ott lakik, függetlenül attól, hogy az összeírás eszmei időpontjában a lakásban tartózkodott-e vagy sem. lesznek tehát olyanok, akiket állandó és ideiglenes lakóhelyükön is összeírják, ez azonban nem jelenti azt, hogy az összesített statisztikában ugyanaz a személy kétszer is szerepel, mert ilyen esetekben mindkét helyen ellenőrző lapot állítanak ki és ezeket egyeztetik.

az összeíró-biztosok valamennyi háztartást felkeresik, ennek időpontjáról előre értesítik a lakókat. ha valamelyik családtagot nem találják otthon, értesítést hagynak arról, hogy mikor jönnek újra, de célszerű, ha az általában távollévő lakók tudatják a számláló-biztossal, hogy mikor találják őket otthon.

/folyt köv./

12.20/p

M. J.

-16-

bb.20./megkezdődött.....1.folyt/p

természetesen nem szükséges a család valamennyi tagjának otthon lenni az összeírásakor, fontos azonban, hogy a családnak az a tagja, aki az adatokat bemondja, erre alaposan készüljön fel, hogy ismertetni tudja a háztartás valamennyi lakójának adatait, beleértve az iskolai végzettséget és a személyi igazolványba beragasztott személyi számokat is. célszerű ezért a legfontosabb adatokat előre feljegyezni. a számlálóbiztos a lakásösszeíró iven veszi számba a lakásban lévő háztartások és azok tagjainak a számát és a lakás adatait. összeírják a gazdasági, ideiglenes, mozgó- és egyéb létesítmények lakóhelyiségeit is. felméri a lakások helyiségeinek alapterületét és felszereltségét, tehát, hogy milyen a víz- és gázellátás, milyen a fűtés, a közműellátás. nemcsak a szobákat, hanem a fél szobákat és a különböző mellékhelyiségeket is számbavezik. valamennyi személytől megkérdezik, hogy rendelkeznek-e üdülővel vagy üdülőtelekkel. akiknek van ilyen, azoktól az adatokat felveszik. ezzel az eljárással kiküszöbölhető, hogy az üdülőket tényleges helyükön össze kelljen írni.

a népszámlálás hivatalosan január 15-ig tart, a munkával azonban előbb szeretnének végezni, hogy a számlálóbiztosok - akiknek nagy része pedagógus - mielőbb visszatérhessenek szakmai munkájukhoz. ezért kéri a lakosságot, hogy a jelzett időpontokban minden háztartásban tartózkodjék otthon valaki, a látogatásokat lehetőleg ne kelljen megismételni. /mti/

bb.21. az idei első szántóföldi műszak a mecsek vidékén

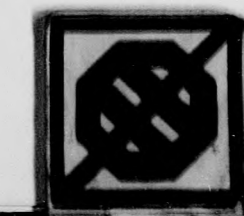
igó/p ká hgy

1980. január 2.

a mecsek vidékén az új év első munkanapja egyben az első szántóföldi műszak is volt 1980-ban. az időjárás - a verőfényes, nem különösebben hideg idő - ugyanis lehetővé tette a járművek, munkagépek mozgását a határban. a szövetkezeti majorokból vontatók szállították a felgyülemlett istállótrágyát a földekre. a mecseki és a zselici hegyvidéken a mélyszántás befejezésén dolgoztak a traktorosok. az őszi folyamán ugyanis a gyakori esőzések miatt nem tudtak biztonságosan szántani a bejöttös, csuszós táblákon. a talaj felszíne most annyira megfagyott, hogy elbírja a nehéz gépeket. a mecseki vidéken az őszi barackfákat, a villányi borvidéken pedig a szőlőtőkét metszették. a korai munka lehetővé teszi, hogy a vegetáció megindulásáig befejezzék a metszést akkor is, ha a tél második felében kedvezőtlenül alakul az időjárás. a mecsek-duna-dráva háromszögben, a nagy hagyományú primőrtermő körzetben, megkezdtek a korai zöltség magjainak vetését a fóliás kertészetek dolgozói. az idén - előreláthatóan - csaknem félmillió négyzetméternyi fólia alatt hajtatnak különféle primőröket. /mti/

12.30/p

-17-

bb.22. időjárásjelentés

p hgy

1980. január 2.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. január 2-án
12 órakor:

erős éjszakai lehülés várható

kontinensünk legnagyobb részén az évszaknak megfelelő ^{téli} az időjárás. a középpontjával ukrajna térsége fölött örvénylő ciklon hatására a szovjetunió európai területének középső és északnyugati részén nagy területeken havazik, sőt az időnként viharos szél miatt hófúvás is kialakul. a ciklon nyugati oldalán több hullámban hideg levegő áramlik az alpok és kárpátok vidéke felé és csütörtök estig a kárpát medencében is ez a levegőfajta határozza meg döntően az időjárást.

házánkban kedden a dunántúlon 2, 6 órán át sütött a nap, a duna vonalától keletre viszont tulnyomóan borult volt az ég, a tiszántúlon sokfelé havazott. a ma reggel 7 óráig lehullott hó mennyisége a keleti, északkeleti határvidéken helyenként elérte a 7, 13 mm-t. az északnyugati, északi szél napközben többfelé viharossá fokozódott és emiatt főleg a keleti országrészben sokfelé volt hófúvás. kedden a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 2, plusz 5 fok között váltakozott. szerda hajnalra nyugaton, északnyugaton 0, mínusz 4, máshol mínusz 4 - mínusz 11 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, havazást sehol sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor szélsőséges területi eloszlásban plusz 1 és mínusz 7 fok között alakult.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0,8 fok volt, 1,6 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1009 mb, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

eleinte változóan felhős ég, számottevő havazás nélkül. később időnként erősen megnövekvő felhőzet, elsősorban a keleti és északi országrészben újabb havazással. fokozatosan megélénkülő, csütörtökön viharos lökésekkel kísért északnyugati, északi szél. keleten helyenként hófúvás. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában mínusz 3, mínusz 8, a derült, hóval borított részeken mínusz 9, mínusz 14, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0 mínusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 280 cm, vízhőfok 3,4.

/mti/
12.40/p

13³⁰
pa

-18-

bb.23. vakációzó gyerekek a győri művelődési központban

mzs/ká/p hgy

1980. január 2.

vakációzó gyerekek vették birtokukba szerdán győrött, a megyei művelődési központot. az intézmény gazdag programmal várta a kicsinyeket, mindenki megtalálta magának a kedvére való időtöltést. az ügyes kezüek a szövés, a fonás és az agyagozás, a kerámiakészítés alapjaival ismerkedtek szakavatott irányítás mellett. a festést kedvelők számára rajztáblákat, festékeket készítettek elő. a zenészerető gyerekek dalokat, népi mondókákat tanultak, és beavatták őket a nádsípkészítés tudományába is. a legmozgékonyabbak nagy kedvvel ropták a rábaközi táncokat.

a művelődési központ a hét végéig várja reggeltől késő délutánig a győri gyerekeket. /mti/

-.-

bb.24. uszó csatornakotró

kör/ká/p hgy

1980. január 2.

szerdán átadták a megrendelőknek azokat az uszó csatornakotrókat, amelyeket az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság tiszalöki hajójavító üzemében készítettek. a saját konstrukció alapján gyártott uszó csatornakotrók óránként harminc köbméternyi iszap kiemelésére alkalmasak. kisebb mélységű csatornák iszaptalánítását is elvégzik, mert merülésiük alig fél méter. hidraulikusan mozgatható karok segítségével csaknem három méter mélységben és mintegy tizenegy méter szélességben tisztítják a csatornát. /mti/

-.-

bb.25. a belső földi főszervezettség híreinek jegyzéke 14 óráig

p hgy

1980. január 2.

1. vendégművészek
2. kódexek
3. fokozott szigor
4. téli tanfolyamok
5. régészeti adatok
6. helyreállítás
7. irodalmi óra
8. patyolat-busz
9. új pedagógusok
10. számla és teljesítmény...
11. új állami támogatás
12. halálos balesetek
13. 57/p

15³⁰
pa

-19-

bb.25. /a belföldi.....folyt/p

13. utinform
 1. vasalógépsorok
 15. elhunyt tamkó sirató károly
 16. forgácslap
 17. új szakrendelés
 18. csapolják a balatont
 19. mahart közlemény
 20. népszámlálás
 21. szántóföldi műszak
 22. időjárásjelentés
 23. vakációzó gyerekek
 24. uszó csatornakotró
 25. hírjegyzék
- /mti/

bb.26. elhunyt toldy józsef

mv/prp hgy

1980. január 2.

toldy józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1927 óta volt tagja a pártnak, életének 79. évében elhunyt. hamvasztás utáni búcsúztatása január 4-én délután 3 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ix. kerületi bizottsága

mszmp xiii. kerületi bizottsága

/mti/

bb.27. kitüntetés

mv/pr/p hgy

1980. január 2.

dr. tóth kása béla csongrád megyei főügyész helyettesnek - nyugdíjba vonulása alkalmából - a népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. a kitüntetést dr. szijártó károly legfőbb ügyész nyújtotta át./mti/

bb.28. pótolták a tíz milliós veszteséget - zárszámadási előzetes a jászalsószentgyörgyi petőfi tsz-ből

end/ká/p hgy

1980. január 2.

a mostoha időjárás, a tavaszi aszály kereken tíz millió forint értékű gabonatermés kieséssel sújtotta a jászalsószentgyörgyi petőfi termelészövetkezetet. ennek ellenére a közös gazdaság az egyik legsikeresebb esztendejét zárja - állapították meg a szövetkezet vezetői az újév első munkanapján tartott megbeszélésen. a zárszámadás előzetes adatai illusztrálják a kongresszusi és a felszabadulási munkaversenyben elért sikereket. a hatszáz tagú kollektíva, a 25 szocialista brigáddal az élen, áldozatkész, szervezett munkával eliensúlyozta a gyengébb gabonatermést, s valamennyi más növényféléből rekordtermést ért el. ugyancsak kimagaslóan produkált az állattenyésztés is.

bb.28./pótolják....folyt/p

a zárszámadási mérleg előzetes adatai szerint 1979-ben 276 millió forint értékű terméket állítottak elő, ami 21 millió forinttal több a tervezettnél. ötszáz literrel emelkedett az egy tehénre jutó fejési átlag, sertéshusból pedig 400 mázsával értékesítettek többet a számítottnál. nagyobb lesz a nyereség, így több jövedelemhez jutnak a legjobban, legszorgalmasabban dolgozó tagok./mti/

bb.29. gazdaságosabb munkával teljesítik a magasabb követelményeket - munkagyűlésekkel kezdődött az új év

sl-sz-bam-dáv-cziz-káp/mi/ok hgy 1980. január 2.

szerdán, az újév első munkanapján a reggeli műszakot sokhelyütt munkagyűlések vezették be, ahol a vállalati vezetők az újév legfőbb feladatait ismertették, körvonalazták, hogy milyen módszerekkel tehetnek eleget a korábbiaknál magasabb követelményeknek.

az ikarusban az év egyik alapvető feladata, hogy előkészítsék az autóbuszok típusváltását - mondotta toldi józsef vezérigazgató. csak akkor számíthatnak továbbra is élénk keresletre, ha a típusok korszerűsítése lépést tart az igényekkel. a szovjet kooperációban készülő új városi autóbuszok két mintapéldánya már elkészült, ezek rövidesen megkezdik próbajáratukat, s még az idén új, korszerű távolsági autóbusz mintapéldányát is átadják. 1980-ban összesen 13600 autóbust bocsát ki az ikarus, vagyis a tavalyival azonos mennyiséget. az 1979-es évet a vállalat 700 millió forintos nyereséggel zárta, vagyis tervét majdnem 60 millióval túlteljesítette. ahhoz, hogy az idén is legalább ilyen eredményt érjenek el, fokozni kell a termelékenységét, a jelenleginél magasabb árat kell elérni. mindkét feladat megoldásához kínálkozik lehetőség. a munka hatékonyságát lényegesen javíthatja a szereidék jobb együttműködése, s fontos tartalék a minőség további javítása, ami magasabb árat eredményezhet. az export gazdaságosságának javítására saját gyártmányu, vagy más hazai vállalatoktól beszerzett alkatrészekkel kívánják felváltani az eddig importált egyes autóbuzskellékeket, köztük sebességváltókat, motorokat, hidakat stb./folyt.köv./

15.35/-ok

16.35
3P

14.10
3P

bb.29./ gazdaságosabb 1. folyt./-ok

a csepel autógyár munkásgyűlésén novák béla vezérigazgató egyebek között éppen azokról a feladatokról szólt, amelyekkel az ikarus igényeit jobban ki tudják elégíteni. itt készül majd az idén a több mint 11 ezer autóbusz-padlóváz, s növelik a korszerű sebességváltók gyártását is. a vállalat az idén utoljára gyárt komplett motorokat, mennyiségét már az idén csökkentik, s helyette többet gyártanak a gazdaságosabb d 750 típusu export-tehergépkocsikból, továbbá külföldi licenc alapján a korszerű sebességváltók-ból. a gyárban megszervezik a teherautó-platók, valamint a légrugótartók és egyes utánfutó-vázszerkezetek gyártását, ezzel csökkentve a gazdaságtalannak bizonyult kooperációs beszerzéseket. a vezérigazgató elmondta, hogy megkezdtek egyes fontos termékek konstrukciójának felülvizsgálatát, amelynek célja, hogy a termékek versenyképesebbek, az előállítás gazdaságosabb legyen.

a lenin kohászati művek idején fontos eseménye lesz az acélmű konverter üzemének átadása, amely lehetővé teszi, hogy a vállalat az idén már egymillió harmincezer tonna, vagyis rekordmennyiségű acélt bocsásson ki s a minőséget is tovább javítsa - mondotta az évnyitó műszaki-gazdasági konferencián herendi rezső vezérigazgató-helyettes. a nagyobb mennyiségű acél lehetővé teszi, hogy 845 ezer tonna hengerelt árut gyártsanak, a tavalyinál 10 ezer tonnával többet. a múlt év eredményei bizonyították, hogy jó minőségű cikkek a külföldi piacokon is kelendők, gazdaságos exportjuk tervét így tudták 1979-ben 30 százalékkal teljesíteni, s az országot többletdevizához juttatni. az 1980-as év indulásához mind a nagyolvasztó mű, mind az acélmű megfelelő nyersanyagkészletekkel rendelkezik, így nincs akadálya a folyamatos munkának. a vállalat az év első munkanapján 2750 tonna acélt és 1850 tonna nyersvasat termelt, 2500 tonna hengereltáru hagyta el a gyárat, vagyis tartani tudták a múlt év végi jó színvonalat.

/folyt.köv./

15.40/-ok

16.40
3P

17.10

- 22 -

bb.29./ gazdaságosabb 2. folyt./-ok

a salgótarjáni kohászati üzemek, amely tavaly ugyancsak lényegesen túlteljesítette export-tervét, az idén számottevően tovább fokozza exportját és 22 millió dollár bevételhez segíti az országot. nem mindegy azonban, hogy mennyi árut kell adniuk ennyi devizáért, a dolgozók bére is nagymértékben múlik azon, hogy mennyire tudják növelni termékeik értékét, csökkenteni a költségeket - mondotta ürmössy lászló vezérigazgató a gyári tanácskozáson. különösen az anyag és energiagazdálkodás racionalizálása, továbbá a munka és üzemszervezés korszerűsítése kínál jó lehetőségeket. a béreket is a korábbinál sokkal ösztönzőbb módon akarják felhasználni. emelésre csak az számíthat, aki munkájával többet nyújt. a beruházási lehetőségek szerényebbek lesznek, mint a korábbi években, de a meglévő erőket koncentratibban akarják felhasználni. elsősorban a kisterenyei vékonycsőgyár fejlesztését, a hideghengermű folyamatos üzemé alakitását és a raktározás korszerűsítését gyorsítják.

a videoton dolgozóit arról tájékoztatta papp istván vezérigazgató, hogy termékeiknek az idén már 70 százalékát exportálják, amelynek gazdaságosságát főként műszaki-technikai fejlesztéssel fokozzák. a tavalyihoz hasonlóan az idén is több mint 400 millió forintot fordítanak termékeik korszerűsítésére, ez azonban csak akkor lehet igazán eredményes, ha valamennyi munkahelyen a minőségre is fokozottan ügyelnek. felhívta a figyelmet az ésszerű anyag-takarékosságra is, amely tavaly 1 millió 200 ezer forintot eredményezett, az idén pedig ennél is többre számítanak. a gyár egyébként január 1-vel videoton elektronikai vállalatra módosította nevét, ezzel is kifejezve munkájának jellegét.

a somogy megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság mintegy 5 ezer dolgozójának takács lászló igazgató elmondta, hogy az idén 570 ezer köbméter faanyagot kell kitermelniük, s még szakszerűbb munkával el kell érni, hogy legalább 5 ezer köbméterrel növeljék az értékes ipari faanyag mennyiségét. a jó minőségű ipari fából az eddiginél nagyobb mennyiséget vár egyebek között a barcsi panellparkettagyár, amely az idén 400 ezer négyzetméternyi parkettát készít. a hulladékfát is jobban hasznosítani kívánják. a barcsi és a csurgói fafeldolgozó gyárban évente 30-40 ezer tonna hulladékanyag keletkezett, amit nem használtak fel hasznos célra. ezen túl mintegy 30 ezer tonna hulladékot jügoszláv cégeknek, az eszéki és a bjelovári faforgácslap gyáraknak adnak el./mti/

- 23 -

16.00/-ok

16.45
3P

17.10

bb.30. ujevii buza aratás a martonvásári fitotronban

dáv/ká/ok hgy

1980. január 2.

aratnak a mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetében, ahol a fitotronban - a genetikai és nemesítési kísérletekre szolgáló „összkomfortos” növényházban - beérett a buza és az árpa. a betakarítás ollóval történik. a szemeket nagy gondot gyűjtik, s különféle vizsgálatoknak vetik alá, csak a legkiválóbb tulajdonságokkal rendelkezők juthatnak tovább a törzsek „vetélkedőjében”, közülük választják ki a jövő buzáit, árpáit.

a fitotronban egyébként évente négy alkalommal aratnak: a jarovizációs időszakot követően ugyanis három hónap alatt érik be a gabona. ez jelentős mértékben megkönnyíti a kutatók dolgát, módjuk nyílik arra, hogy sokfajta variációt próbáljanak ki, s ha szükséges, megismételjék a kísérleteket./mti/

-...-

bb.32. három hónapos előnnyel kezdték az évet - előbbre hozzátják a márkushegyi bánya termelésének időpontját

ber/ká/ok hgy

1980. január 2.

három hónapos előnnyel kezdték az idei évet az oroszlanynyi bányaeépítési üzem dolgozói. tavaly ugyanis a tervezett 2300 méter helyett 2790 méter vágatot hajtottak ki az épülő márkushegyi bányánál. ezzel ismételten előbbre hozták a hazai bányanyitási program elsőként megkezdett beruházásánál a termelés időpontját. ez már a második határidő rövidítés. az 1978-as évet is olyan sikerrel zárták, hogy akkor nyilvánvalóvá vált: az eredetileg 1982 elejére tervezett termelést 1981 második felében megkezdhetik. most viszont már biztos, hogy erre az eseményre a jövő év második negyedében sor kerülhet.

/folylt.köv./

- 24 -

16.15/-ok

17.10
16.15
3P

16.15
3P

bb.32./ három hónapos 1. folylt./-ok

az oroszlanynyi ezeket az eredményeket a kongresszusi munkaverseny lendülete mellett a kiváló szovjet gépeknek és a jó munkaszervezésnek köszönhetik. öt szovjet elővájó kombájnnal dolgoznak és közülük három a legkeményebb kőzettel és a szokottnál nagyobb vágattal is kitűnően megbirkózik. a nagy teljesítményű gépek minál jobb kihasználása érdekében - létszámnövelés nélkül - négy műszakot szerveztek./mti/

-...-

bb.33. husz vagon szállítmány bábólnáról a szovjetunióba

ber/ká/ok hgy

1980. január 2.

husz vagonnyi istállóberendezést indítottak utnak az ujev első munkanapján a bábólnai mezőgazdasági kombinátról a szovjetunióba. ez a küldemény a kijevben épülő baromfiüzembe kerül. az idén egyébként 300 komplett istállót szállítanak ki annak a programnak a részeként, amellyel nagy, bábólnai rendszerű baromfitelepeket alakítanak ki a szovjetunió négy különböző táján. az ideai szállításokat - a tavalyiakhoz hasonlóan - szeretnék határidő előtt, október közepére teljesíteni.

a kombinát eddigi legnagyobb szerződésében összesen 516 komplett baromfiistállót küld ki a szovjetunióba. a 80 millió rubel értékű megrendelés nagyságát jól érzékelteti, hogy csupán az istállóelemekhez és a berendezésekhez mintegy 8.000 vagonra lesz szükség. többek között egymillió négyzetméter alumíniumborítású panelelemet, 150 kilométer hosszúságú etető- és itatósort szállítanak. az épületelemek és berendezések zömét a kombinát ipari üzemében készítik, de néhány hazai vállalat is közreműködik. a szellőzőberendezéseket például az ikladi műszeripari művek, a termogenerátorokat az április 4. gépgyár, az etetőberendezések egy részét a magyar vagon és gépgyár mosonmagyaróvári üzeme készíti. a bábólnaiak nemcsak iparszerű technológiájukat adják át az istállókkal együtt, hanem az egyéves garanciális időszakra naposcsibét és a takarmánykészítéshez nélkülözhetetlen premixeket, vitaminokat is szállítanak. a bábólnai szovjet üzemekből évente 160 millió pecsenyecsibe kerül majd ki./mti/

-...-

16.20/-ok

17.10
16.20
3P

16.20
3P

- 25 -

bb.34. újévkezdés új munkahelyen - korszerűbb üzemben készül
pécsett az elektroncső

kász/ká/ok hgy

1980. január 2.

új telephelyen kezdte meg az új év első munkanapját az egyesült izzó pécsi elektronikai gyárának kétszázhusz dolgozója. az ötszáz négyzetméter alapterületű csarnokot üzemen kívül helyezett épületből alakították át. a korszerűbb körülmények között évente négy és félmillió rádiócsövet állítanak elő.

pécsett eddig a város négy különböző pontjára jártak dolgozni az egyesült izzó munkásai. az új üzem nemcsak a termelés koncentrációját oldotta meg, hanem egyben kedvezőbb feltételeket teremtett a munkához./mti/

..-

bb.31. a fővárosi vízművek

ok hgy

1980. január 2.

közli, hogy a gellért hegyen, a ménesi ut - alsóhegy u. - hegyalja u. által határolt területen nyomáscsökkenés és időszakos vízhiány várható január 4-én 8 órától 16 óráig hálózatjavítási munkák miatt./mti/

..-

bb.35. az új év első daruja tiszafüreden

end/ká/ok hgy

1980. január 2.

a magyar hajó és darugár tiszafüredi gyáregysége az elmúlt évben szovjet megrendelésre 42 egységként öt tonnás portáldarut szállított. a gyáregység szerződéses kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, sőt jelentős időelőnyt is szerzett, így 1980. évi szállításait már az új év első munkanapján megkezdhetette: két daru szállítását készítették elő, amelyből az egyik öt tonnás berendezést szerdán átadták az exportálóknak.
/folyt.köv./

- 26 -

16.40/-ok

17.11
3P

14.11
3P

bb.35./ az újév első 1. folyt./-ok

a szovjetunió részére az idén újabb 44 kikötői portáldarut készítenek, ezenkívül jugoszláviába és argentinába is szállítanak. a tiszafüredi üzem bekapcsolódott az anyavállalat konténergépjármű programjába is, s a múlt év második felében megkezdődött részegységgyártással 1980-ban érik majd el a teljes kapacitást. a termelés feltételeinek biztosítására új üzemcsarnokot építenek./mti/

..-

bb.36. kiegészítés mai bb.15. sz. hírünkhöz
/elhunyt tamkó sirató károly/

i iv/mo/pr/ok hgy

1980. január 2.

tamkó sirató károly költő, műfordító 1905-ben született újvidéken. a vidéki fiatalember pesten ügyvéd lehetett volna, de az utolsó vizsga előtt párizsba ment 1930-ban, ahogy mondta „szabadabb levegőt szívní, az idegenben eltöltött évek során megtanulta, hogy miképpen szeresse igazán - a nemzetközi haladás áramlataihoz kapcsolva - hazáját. visszatérése után - amikor a fasizmus fenyegette Európát - évekig inkább nem publikált, mintsem elfogadja azt, amit nem akart, nem tudott elfogadni. a papírember című első kötete annak idején feltűnést keltett merész, új hangjával és „vonalvers, -eivel. az expresszionista és szürrealista líra egyik első magyarországi képviselője volt.

huzamosabb hallgatás után, 1962-től újra részt vett az irodalmi életben, elsősorban modern francia, orosz és szerb költők verseinek és francia prózai műveknek fordításával. verseiben, regényeiben és vallomásaiban, mint a legmodernebb technika - az atomkor - elbűvöltje mutatkozik be. kedves közönségére lett a gyermekek körében és iróniát nem nélkülöző gyermekversei, meséi népszerűek a legifjabbak körében./mti/

..-

16.55/-ok

17.20
3P

14.11
3P

- 27 -

bb.37. puja frigyos előadása a politikai akadémián

tr/ok ie

1980. január 2.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján szerdán puja frigyos külügyminiszter tartott előadást „az enyhülési folyamat jellemzői és perspektívái,, címmel.

az előadáson megjelenteket, a párt vezető propagandistáit, gazdasági, politikai, társadalmi életünk képviselőit berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője köszöntötte.

az előadás anyagát a kossuth könyvkiadó megjelenteti.
/mti/

f e l h a s z n á l h a t ó: 18 órától!

bb.38. magyar kormányküldöttség utazott kambodzsába

gg/pr/ok ie

1980. január 2.

a kambodzsai nemzeti egységfront és a kambodzsai népi forradalmi tanács meghívására - a kambodzsai népnek a pot-yeng sary rendszer felett aratott győzelme első évfordulója alkalmából rendezendő ünnepekre - dr.markója imre igazságügyminiszter vezetésével szerdán magyar kormányküldöttség utazott phnom penh-be./mti/

..-

bb.39. új bőrfestő üzem simontornyán

blb/ká/ok ie

1980. január 2.

az új év első munkanapjától teljes kapacitással termel a simontornyai bőr- és szőrmefeldolgozó vállalat bőrhasítéknevesítő üzemrésze. a korszerű gépsorral berendezett üzemrészt a budapesti bőripari vállalattal együttműködve hozta létre a simontornyai vállalat az nszk-beli bayer-cég bőrfedési eljárásának alkalmazására. a poliuretán eljárással készült bőrhasítékok szebbek, tartósabbak, kopásállóbbak a korábbiaknál. cipő felsőrészt és sportlabdák készítenek belőlük./mti/

- 28 -

17.00/-ok

17.25
3P

17.25
3P

bb.40. tizenöt évi fegyházra ítélték a bajnai rablógyilkost

ber/ká/ok ie

1980. január 2.

rablógyilkosságért került a vádlottak padjára kovács lászló büntetlen előéletű, foglalkozás nélküli bajnai lakos. a múlt év nyarán a bajnai kisvendéglőben szórakozott, italozott, majd záróra után hazakisérte a kocsmából az ittas markuj lajos, ugyancsak bajnai építésvezetőt. feltételezte ugyanis az egyedül élő férfiről, hogy nagyobb összegű pénze lehet otthon. a folyosón egy kővel leütötte markujt, aki eszméletét veszítette. kovács lászló ekkor behatolt a lakásba, kiforgatta a szekrényeket, a fiókokat, de mindössze 2.000 forintot talált. eltávozása előtt kővel ismételten többször fejbesújtotta áldozatát, aki a súlyos sérülésekbe belehalt.

kovács lászlót, aki tettének elkövetésekor még nem volt husz éves, az esztergomi megyei bíróság nyereségvágyból elkövetett emberölés büntette miatt 15 évi fegyházbüntetésre ítélte, és a közügyek gyakorlásától tíz évre eltiltotta. a vádlott és védője enyhítésért fellebbezett.
/mti/

bb.41. kitüntetés

gg/ok ie

1980. január 2.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr.gerendai lászló rendőrvezérőrnagynak, a győr-sopron megyei rendőr-főkapitányság vezetőjének nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkája elismeréseként a szocialista magyarországért érdemrend kitüntetést adományozta. a kitüntetést szerdán dr.kamara jános rendőr-altábornagy, belügyi-minisztériumi államtitkár adta át./mti/

..-

bb.42. kitüntetés

s sl/ok ie

1980. január 2.

az elnöki tanács viosz lászlónak, az egyesült villamosgépgyár műszaki igazgatójának nyugdíjba vonulása alkalmából, több évtizedes eredményes munkája elismerésül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta./mti/

- 29 -

17.10/-ok

17.30
3P

17.30
3P

